

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Τεύχος LXXXVIII, Δευτέρα 8 Φεβρουαρίου 2010.

Συντακτική Ομάδα:

Αλεξοπούλου Χριστίνα

Ανδρόνικου Μαριέττα

Βλαστάρης Γιάννης

Ζυγά Ιωάννα-Νικολέττα

Καρακατσάνη Φαίη

Κούκη Αναστασία

Παναγιωτίδου Ράνια

Συντονιστής:

Δρ. Κωνσταντίνος Φίλης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

- ✓ *Κρίση στις sino-αμερικανικές σχέσεις: ανυποχώρητη η Κίνα για την πώληση όπλων στην Ταϊβάν.*
- ✓ *Στροφή 180 μοιρών (;) του Ιράν στο θέμα των πυρηνικών.*
- ✓ *Προεδρικές εκλογές στην Ουκρανία: Ιστορική νίκη Yanukovich.*
- ✓ *Ματιές στην Επικαιρότητα.*

Κρίση στις sino-αμερικανικές σχέσεις: ανυποχώρητη η Κίνα για την πώληση όπλων στην Ταϊβάν.

Την έντονη αντίδραση της Κίνας προκάλεσε σχέδιο που ενέκρινε η κυβέρνηση του Αμερικανού Προέδρου Barack Obama, το οποίο προβλέπει την πώληση όπλων στην Ταϊβάν συνολικού ύψους 6,4 δισεκατομμυρίων δολαρίων. Το εν λόγω σχέδιο, που αφορά την πώληση εξήντα ελικοπτέρων Black Hawk, εκατόν δεκαεπτά προηγμένης τεχνολογίας αντιπυραυλικών συστημάτων Patriot Advanced Capability-3, τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού για καταδιωκτικά F16 και δυο ναρκαλιευτικών σκαφών, κατατέθηκε στο Κογκρέσο την Παρασκευή 29 Ιανουαρίου.

Η Κίνα αντέδρασε άμεσα, απαιτώντας να γίνουν σεβαστά τα συμφέροντά της, και ζητώντας παράλληλα να σταματήσει η συμφωνία για την πώληση. Μάλιστα η κινεζική ηγεσία προχώρησε σε αναστολή της στρατιωτικής της συνεργασίας με τις ΗΠΑ και σε πάγωμα των διμερών συνομιλιών για την ασφάλεια, και επιπλέον ανακοίνωσε την επιβολή κυρώσεων στις αμερικανικές εταιρείες οι οποίες θα συμμετάσχουν στο σχέδιο για την πώληση όπλων στην Ταϊπέι. Επιπρόσθετα, τα κινεζικά μέσα ενημέρωσης μετέδωσαν ότι το Υπουργείο Άμυνας της Κίνας προέβη σε διάβημα διαμαρτυρίας προς τον Αμερικανό στρατιωτικό ακόλουθο, ο οποίος κλήθηκε στο Πεκίνο. Η κινεζική πλευρά επεσήμανε ότι η κίνηση της Ουάσινγκτον αποτελεί ωμή επέμβαση της αμερικανικής πλευράς στις εσωτερικές της υποθέσεις και βλάπτει σοβαρά την εθνική της ασφάλεια. Υπενθυμίζεται ότι η Κίνα θεωρεί την Ταϊβάν αποσχισθείσα επαρχία της και διεκδικεί την κυριαρχία επί της περιοχής και μάλιστα έχει δηλώσει ότι είναι έτοιμη να χρησιμοποιήσει στρατιωτική δράση στην περίπτωση που η Ταϊβάν επιδιώξει την τυπική της ανεξαρτησία.

Ο Αντιπρόεδρος της εταιρείας Boeing σε δήλωσή του αναφορικά με τις κινεζικές κυρώσεις τόνισε ότι η εταιρεία δεν είχε την δυνατότητα να αρνηθεί την συμμετοχή της στην διακρατική συμφωνία. Η ευρωπαϊκή Eurocopter ξεκαθάρισε ότι τα ελικόπτερα με τα οποία θα προμηθεύσει η ίδια την Ταϊβάν δεν προορίζονται για στρατιωτική χρήση, αλλά είναι μοντέλα τα οποία θα χρησιμοποιηθούν σε αποστολές έρευνας και διάσωσης. Ωστόσο, η Ταϊβάν είχε ανακοινώσει την αγορά 20 στρατιωτικών ελικοπτέρων από την εταιρεία λίγες μέρες νωρίτερα.

Από μέρους του το State Department υπογράμμισε ότι σκοπός του σχεδίου είναι η προώθηση της ασφάλειας και σταθερότητας στα στενά της Ταϊβάν, εκφράζοντας παράλληλα την λύπη του για την κινεζική αντίδραση. Η δήλωση αυτή, όμως, δε φάνηκε να καθησυχάζει την Κίνα. Ο Κινέζος Υπουργός Εξωτερικών, Yang Jeichi, σε δηλώσεις του από το Μόναχο την Παρασκευή 5 Φεβρουαρίου, όπου συμμετείχε στην Διάσκεψη για την Ασφάλεια, υποστήριξε ότι οι πωλήσεις όπλων στην Ταϊπέι συνιστούν προφανή παραβίαση του κώδικα συμπεριφοράς μεταξύ των συμφωνιών που έχει συνάψει η χώρα του με τις ΗΠΑ, και τόνισε ότι η κινεζική κυβέρνηση και ο λαός πρέπει φυσικά να αντιδράσουν, καθώς είναι δικαίωμά τους να κάνουν ότι είναι αναγκαίο.

Η θέση της Ταϊβάν είναι ότι το σχέδιο θα συνεισφέρει ώστε να καταστεί πιο σίγουρη και ασφαλής, γεγονός το οποίο θα της επιτρέψει να έχει περισσότερες σχέσεις με την Κίνα. Συγκεκριμένα, το Υπουργείο Άμυνας ευχαρίστησε τις ΗΠΑ και χαιρέτησε την απόφασή τους, η οποία θα προσφέρει μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στη διαδικασία συμφιλίωσής της χώρας με την Κίνα και θα διευκολύνει την αναμόρφωση και τον εκμοντερνισμό της εθνικής της ασφάλειας. Παράλληλα, ο Γενικός Γραμματέας του Πενταγώνου, αρμόδιος για θέματα πολεμικής αεροπορίας, Bruce Lemkin, δήλωσε ότι η Κίνα δε θα έπρεπε να εκπλήσσεται από την αμυντική υποστήριξη που παρέχει η Αμερική στην Ταϊβάν και κάλεσε το Πεκίνο να συνεχίσει τις διαπραγματεύσεις με την κυβέρνηση της Ταϊπέι για την εξομάλυνση των μεταξύ τους σχέσεων.

Η αμερικανική πλευρά τόνισε ότι η συμφωνία διατηρεί έναν καθαρά αμυντικό προσανατολισμό, για τον λόγο αυτό δεν προχώρησε σε πώληση εξελιγμένων μαχητικών αεροσκαφών F16 και σύγχρονων υποβρυχίων, όπως είχε ζητήσει η Ταϊβάν. Οι ΗΠΑ υπογράμμισαν ότι οι αμερικανικές κυβερνήσεις δεσμεύονται από τον «νόμο περί σχέσεων με την Ταϊβάν» και παρότι δεν έχουν τεχνικά διπλωματικές σχέσεις με αυτήν, είναι νομικά υποχρεωμένες να εξασφαλίζουν ότι η Ταϊβάν μπορεί να υπερασπιστεί τον εαυτό της. Σημειώνεται ότι το σχέδιο για την πώληση όπλων στη χώρα είχε δρομολογηθεί ήδη επί κυβερνήσεως Bush.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Είναι σαφές ότι στην προσπάθειά τους να αποκτήσουν στρατηγικά ερείσματα σε μια περιοχή όπου η κυριαρχία της Κίνας είναι αδιαμφισβήτητη, οι Ηνωμένες Πολιτείες προχωρούν στην πώληση όπλων στην Ταϊβάν. Σε κάθε περίπτωση, δεδομένης της ευαισθησίας της Κίνας αναφορικά με το ζήτημα της Ταϊβάν, οι συνέπειες για τις σινοαμερικανικές σχέσεις ήταν μάλλον αναμενόμενες. Με στόχο να μην υπάρξει καίρια ρήξη των σχέσεών της με το Πεκίνο, η Ουάσιγκτον προσπάθησε να μην παραγνωρίσει τη θέση της Κίνας και περιόρισε την συμφωνία στην πώληση στρατιωτικού εξοπλισμού καθαρά αμυντικού χαρακτήρα.

Από μέρους της η Κίνα δεν επιθυμεί να διαταραχθούν οι ισορροπίες. Εμμένει, ωστόσο, στην επιβολή κυρώσεων, «παγώνει» την αμυντική της συνεργασία με τις ΗΠΑ, και δεν παραλείπει να υπενθυμίζει τη σημασία της κινεζικής υποστήριξης στις αμερικανικές βλέψεις σε τομείς μείζονος σημασίας, όπως η οικονομία, η ασφάλεια και τα ζητήματα των πυρηνικών στο Ιράν και το ζήτημα της Β. Κορέας.

Θα πρέπει, λοιπόν, να αναμένουμε για να διαπιστώσουμε κατά πόσο οι ΗΠΑ είναι διατεθειμένες να εξακολουθήσουν να παρέχουν στήριξη στην Ταϊβάν και κατά πόσο η Κίνα προτίθεται να διατηρήσει την αναστολή των αμυντικών σχέσεων της με τις ΗΠΑ, κινήσεις οι οποίες δεν αποκλείεται να βάλουν σε δίνη τις μεταξύ τους σχέσεις.

Στροφή 180 μοιρών (;) του Ιράν στο θέμα των πυρηνικών

Ο Πρόεδρος του Ιράν, Mahmud Ahmadinejad, κατέλαβε εξ απήνης για μια ακόμη φορά τη διεθνή κοινότητα, μετά τις δηλώσεις του στο ιρανικό κρατικό κανάλι στις 2 Φεβρουαρίου, κατά την διάρκεια των οποίων ανακοίνωσε πως η χώρα του είναι έτοιμη να δεχτεί το σχέδιο της Διεθνούς Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (ΙΑΕΑ). Υπενθυμίζεται πως η ΙΑΕΑ είχε καταθέσει την πρότασή της τον Οκτώβριο και βασικός άξονάς της ήταν η αποστολή των ιρανικών αποθεμάτων ουρανίου στη Ρωσία και κατόπιν στη Γαλλία, όπου θα εμπλουτίζονταν με ειδικό τρόπο (σε ράβδους) ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο σε αντιδραστήρες με στόχο την ειρηνική χρήση της πυρηνικής ενέργειας, αποκλείοντας ουσιαστικά, την πιθανότητα χρήσης

τους για τη γόμωση πυρηνικών κεφαλών. Το Ιράν, φυσικά, είχε απορρίψει την εν λόγω πρόταση και είχε αντιπροτείνει μια ιδιόμορφη συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, βάσει της οποίας θα αντάλλαζε χαμηλά εμπλουτισμένο ουράνιο με ίση ποσότητα υψηλά εμπλουτισμένου ουρανίου εντός του ιρανικού εδάφους, με αποτέλεσμα οι διαπραγματεύσεις να «παγώσουν».

Στην τηλεοπτική του εμφάνιση, ωστόσο, ο Ahmadinejad τόνισε πως το Ιράν δεν έχει πρόβλημα να στείλει ουράνιο στο εξωτερικό για εμπλουτισμό, δήλωσε την οποία επιβεβαίωσε και ο Υπουργός Εξωτερικών της χώρας, Manouchehr Mottaki, ο οποίος υπογράμμισε πως η πρόταση της ΙΑΕΑ συμβάλλει στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης. Αξίζει, πάντως, να σημειωθεί πως δεν έχει υπάρξει επίσημη ενημέρωση της ΙΑΕΑ από την ιρανική πλευρά, ώστε οι εμπλεκόμενες πλευρές να προβούν στην υπογραφή συμφωνίας.

Οι αντιδράσεις της διεθνούς κοινότητας στις δηλώσεις της ιρανικής ηγεσίας χαρακτηρίστηκαν από εμφανή αμηχανία. Σε ανακοίνωσή του ο Λευκός Οίκος τόνιζε πως αν οι δηλώσεις Ahmadinejad συνιστούν μια νέα πολιτική, τότε οι ΗΠΑ είναι έτοιμες να την ακούσουν. Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και η ευρωπαϊκή διπλωματία. Συγκεκριμένα, ο Γερμανός Υπουργός Εξωτερικών, Guido Westerwelle, ζήτησε από το Ιράν τα λόγια να συνοδευτούν με πράξεις. Αντίθετα, η ιρανική πρωτοβουλία καλωσορίστηκε θερμά από τη Μόσχα ως μια κίνηση προς τη σωστή κατεύθυνση.

Σημειώνεται, ωστόσο, ότι την επόμενη ημέρα της ανακοίνωσης του Ahmadinejad, το Ιράν ανακοίνωσε την επιτυχή εκτόξευση πυραύλου σε τροχιά γύρω από τη Γη, γαμίζοντας και πάλι με αμφιβολίες τη Δύση ως προς τις «αγαθές» του προθέσεις. Ο Γάλλος Υπουργός Εξωτερικών, Bernard Kouchner, έσπευσε να δηλώσει την ανησυχία του, υπογραμμίζοντας πως βάση της εν λόγω ενέργειας αποτελεί η τεχνολογία που είναι απαραίτητη για τους διηπειρωτικούς πυραύλους. Από την πλευρά του, το Ιράν επέμεινε ξανά για τον ειρηνικό χαρακτήρα και αυτού το προγράμματος, το οποίο έχει ως στόχο, όπως χαρακτηριστικά δηλώνει η ηγεσία του, την εξερεύνηση του Διαστήματος.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Οι δηλώσεις της ιρανικής ηγεσίας συνιστούν μια στροφή 180 μοιρών στη μέχρι τώρα πολιτική της χώρας, αν πράγματι επιβεβαιωθούν με τις ανάλογες ενέργειες. Το καθεστώς του Ιράν αισθάνεται αποσταθεροποιημένο λόγω των συνεχών εσωτερικών ταραχών, και επιπλέον, εκτός της εσωτερικής «αποκαθήλωσης», το καθεστώς αισθάνεται περαιτέρω ανασφάλεια, δεδομένου ότι η χώρα φαίνεται ότι χάνει και τους μόνους συμμάχους της στο διεθνές στερέωμα. Η Ρωσία πρωτίστως και η Κίνα (πιο συγκρατημένα) εμφανίστηκαν μερικώς πρόθυμες να στηρίζουν αυστηρές κυρώσεις έναντι του Ιράν, αίροντας, ουσιαστικά, την μέχρι πρότινος στήριξή τους στον Ahmadinejad.

Πλέον για την ιρανική ηγεσία υπάρχουν δύο δρόμοι. Ο πρώτος είναι αυτός της σύνεσης που οδηγεί στη συναίνεση, μέσω της εφαρμογής μια ηπιότερης πολιτικής σε διεθνές και εσωτερικό επίπεδο, η οποία θα συμβάλλει στην έξοδο της χώρας από την περιθωριοποίηση, της οικονομίας από την ύφεση και στην εξομάλυνση του κοινωνικού αναβρασμού, δίδοντας παράλληλα την δυνατότητα στην ιρανική ηγεσία να αποδείξει ότι δεν είναι άτεγκτη, αλλά αποτελεσματική. Ο δεύτερος δρόμος που δύναται να ακολουθήσει η χώρα συνέχεται στην περαιτέρω περιχαράκωση της, μη επιτρέποντας μεταρρυθμίσεις και φωνές αντιλογίας. Σε κάθε περίπτωση, το Ιράν αντιλαμβάνεται την χρησιμότητα του ρόλου του για όλα τα ζητήματα της Μέσης Ανατολής και της ευρύτερης περιοχής, και επιθυμεί να ξεφύγει από την περιθωριοποίηση που του έχει επιβληθεί ως απόρροια της πολιτικής του. Η εν λόγω πορεία, όμως, είναι εξαιρετικά δύσκολη, ιδιαίτερα όταν είναι προφανές πως η ηγεσία της χώρας δεν μπορεί να αντεπεξέλθει στην απαξίωση που προκύπτει δεδομένου ότι έχει χάσει τα ερείσματά της, τόσο στο εσωτερικό, όσο και στο εξωτερικό.

Προεδρικές εκλογές στην Ουκρανία: Ιστορική νίκη Yanukovich

Ο Victor Yanukovich είναι ο τέταρτος Πρόεδρος στη μετασοβιετική ιστορία της Ουκρανίας, έχοντας αναδειχθεί νικητής στο δεύτερο γύρο των προεδρικών εκλογών που διεξήχθη την Κυριακή 7 Φεβρουαρίου. Συγκεκριμένα, ο «φιλορώσος» ηγέτης του «Κόμματος των Περιφερειών» λαμβάνει, με καταμετρημένο το 95% των ψήφων, το

48,23% των ψήφων έναντι του 46,14% της αντιπάλου του, Πρωθυπουργού και άλλοτε πρωτεργάτιδας της «Πορτοκαλί Επανάστασης», Yulia Tymoshenko. Το αποτέλεσμα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί αναμενόμενο, δεδομένου ότι ο Yanukovich προσήλθε στο δεύτερο γύρο με προβάδισμα 10 ποσοστιαίων μονάδων. Μόλις επιβεβαίωσε τη νίκη του, ο Yanukovich δήλωσε πως ανοίγει μια νέα σελίδα στην ιστορία της Ουκρανίας και κάλεσε την Tymoshenko να παραιτηθεί από το αξίωμα της πρωθυπουργού. Με την σειρά της, εκείνη αρνήθηκε να παραδεχτεί την ήττα της, λέγοντας ότι το αποτέλεσμα δεν έχει κριθεί μέχρι να καταμετρηθεί και η τελευταία ψήφος.

Οι εκλογές πραγματοποιήθηκαν σε ιδιαίτερα τεταμένη ατμόσφαιρα, με τους δυο υποψηφίους να ανεβάζουν ψηλά τους τόνους και να ανταλλάσσουν βαρείς χαρακτηρισμούς. Το κλίμα έντασης πυροδότησε και η εισήγηση του Yanukovich, την οποία ενέκρινε το κοινοβούλιο της Ουκρανίας τέσσερις ημέρες πριν τις εκλογές, για τροποποίηση του εκλογικού νόμου, ώστε να επιτρέπεται η καταμέτρηση ψήφων χωρίς να είναι απαραίτητη η παρουσία αντιπροσώπων των δυο κομμάτων. Η κίνηση αυτή προκάλεσε την οργή της Tymoshenko, η οποία δεν δίστασε να κατηγορήσει ανοιχτά τον αντίπαλο της για απόπειρα νοθείας και προειδοποίησε πως θα καλέσει τον λαό σε εξέγερση, εφόσον κρίνει ότι το αποτέλεσμα είναι παράνομο ή νοθευμένο. Στην απάντησή του στην Tymoshenko, ο Yanukovich τόνισε ότι οι υποστηρικτές του δεν πρόκειται να επιτρέψουν να του “κλέψουν” την προεδρική νίκη, όπως συνέβη το 2004 μετά τις μαζικές διαδηλώσεις και τις κατηγορίες για εκλογική νοθεία προς το πρόσωπό του. Μάλιστα, για την επόμενη ημέρα των εκλογών, ο τελευταίος προγραμμάτισε διαδήλωση 50.000 οπαδών του μπροστά στο κτίριο της Κεντρικής Εκλογικής Επιτροπής στο Κίεβο.

Σημειώνεται ότι ο Yanukovich κατά την διάρκεια της προεκλογικής του εκστρατείας άσκησε δριμυία κριτική στην προηγούμενη κυβέρνηση και κατηγορήσε την Tymoshenko ότι με τον χειρισμό της οικονομίας, οδήγησε την χώρα στην τόσο δεινή οικονομική κατάσταση που έχει περιέλθει. Ως βασικούς στόχους της πολιτικής του έχει θέσει την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, την ενίσχυση των σχέσεων με την Ευρωπαϊκή Ένωση και κυρίως, την ενδυνάμωση των δεσμών με τη Ρωσία, ενώ τάχθηκε κατά της ένταξης της Ουκρανίας στο ΝΑΤΟ.

Το ενδιαφέρον τώρα επικεντρώνεται στις διεργασίες της επομένης των εκλογών, δεδομένου ότι η Tymoshenko ήδη από χθες το απόγευμα «εξαπέλυσε τα βέλη της» κατά του Yanukovich, κατηγορώντας τον για νοθεία και επιχειρώντας παράλληλα να δημιουργήσει το κλίμα μιας νέας «Πορτοκαλί Επανάστασης».

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Είναι προφανές ότι ο Victor Yanukovich διατηρούσε για την διεκδίκηση της ουκρανικής προεδρίας συγκριτικό πλεονέκτημα, δεδομένου του εκλογικού αποτελέσματος του πρώτου γύρου, το οποίο όμως θα μπορούσε να είναι ακόμα μεγαλύτερο εάν δεν είχε απέναντι του την Yulia Tymoshenko, η οποία έχοντας το κρατικό αξίωμα της πρωθυπουργού είχε την δυνατότητα ελέγχου του κρατικού μηχανισμού. Είναι αναμενόμενο ότι η Tymoshenko θα εξαντλήσει όλα τα περιθώρια προκειμένου να πετύχει τον σκοπό της και είναι έτοιμη να δώσει μεγάλη μάχη για να διασφαλίσει για τον εαυτό της κάποιου είδους θέση για την επόμενη ημέρα, παρόλο που δεν θα είναι εύκολο να ικανοποιήσει τις επιδιώξεις της αν κανείς αναλογιστεί τον αριθμό των ορκισμένων εχθρών που έχει απέναντι της.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει η επόμενη μέρα των εκλογών για τις ρωσο-ουκρανικές σχέσεις, οι οποίες μόνο καλύτερες μπορεί να είναι, ιδιαίτερα αν κανείς λάβει υπόψη του το γεγονός ότι είχαν αγγίξει το απόλυτο ναδίρ επί Προεδρίας Yushchenko. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι ο Vladimir Putin προσπαθούσε εντέχνως να προωθήσει την υποψηφιότητα της Tymoshenko, σε περίπτωση που κάτι «στράβωνε» με τον Yanukovich αλλά και προκειμένου η ρωσική πολιτική να εμφανιζόταν περισσότερο ισορροπημένη. Σε κάθε περίπτωση, και οι δυο υποψήφιοι έχουν αντιληφθεί πως το μέλλον της χώρας δεν θα είναι ανέφελο, αν η Ρωσία βρίσκεται στην αντίπερα όχθη.

Υπογραμμίζεται ότι η Μόσχα δεν έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις τρέχουσες προεδρικές εκλογές (το διακύβευμα παραμένει το ίδιο με τον «προβληματικό» Γιούσενκο, όμως, εκτός παιχνιδιού) αλλά φαίνεται να την απασχολούν περισσότερο οι επόμενες, μέχρι τις οποίες δεν αποκλείεται να έχει δημιουργήσει η ίδια έναν εκκολαπτόμενο Πρόεδρο, δικών της συμφερόντων, αλλά χωρίς το στίγμα του «φιλορώσου» και «αντιδυτικού» πολιτικού, για να αναλάβει τα ηνία της Ουκρανίας.

Ματιές στην Επικαιρότητα

Πολιτική

- ✓ Ως «αρνητική εξέλιξη» στις σχέσεις Ρωσίας-Σερβίας χαρακτηρίσε την πιθανή ένταξη της δεύτερης στο NATO ο Πρόεδρος της Επιτροπής Διεθνών Θεμάτων της ρωσικής Βουλής, **Konstantin Kosachev**. Ο Kosachev τόνισε πως η Σερβία σε περίπτωση που ενταχθεί στο NATO θα αναγνωρίσει όλα τα δεινά της χώρας για τα οποία είναι υπεύθυνο, όπως το Κόσοβο. Παράλληλα, υπογράμμισε πως ο σερβικός λαός θα πρέπει να αποφασίσει ανεπηρέαστος την πορεία του προς το Βορειο-ατλαντικό Σύμφωνο.

- ✓ Την απάντησή του στην πρόταση του Απεσταλμένου των ΗΠΑ για τη Μέση Ανατολή, **George Mitchell**, μέσα σε μία εβδομάδα δεσμεύτηκε να δώσει ο **Επικεφαλής της Παλαιστινιακής Αρχής, Mahmud Abbas**. Η πρόταση των ΗΠΑ αναφέρεται στην επανέναρξη των επαφών των Παλαιστινίων με το Ισραήλ. Σε δηλώσεις του, πάντως, την 1^η Φεβρουαρίου ο Abbas έθεσε ως απαραίτητο όρο τον τερματισμό του προγράμματος εποίκισμού της Δυτικής Όχθης από τους Ισραηλινούς.

- ✓ Την 1^η Φεβρουαρίου η διοίκηση της διεθνούς ειρηνευτικής δύναμης στο **Κόσοβο (KFOR)** ανακοίνωσε τη μείωση του δυναμικού της στους **10.000 άνδρες**. Η μείωση αυτή ανταποκρίνεται στις νέες ανάγκες ασφαλείας στην περιοχή και δεν πρόκειται να έχει αρνητικό αντίκτυπο στην ισορροπία δυνάμεων, όπως έγινε γνωστό. Υπενθυμίζεται πως το NATO είχε ήδη από τον Ιούλιο του 2009 αποφασίσει τη μείωση του δυναμικού της KFOR.

- ✓ Διπλωματικό επεισόδιο ξέσπασε στις 2 Φεβρουαρίου μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας με αφορμή τη σύλληψη πέντε Ρώσων στα ουκρανικά εδάφη. Σύμφωνα με τις μυστικές υπηρεσίες της Ουκρανίας, πρόκειται για κατασκόπους της Ρωσίας, οι οποίοι είχαν ως στόχο την αποκάλυψη κρατικών μυστικών πριν από τη διεξαγωγή του δεύτερου γύρου των προεδρικών εκλογών της χώρας. Από την πλευρά της, η Ρωσία αρνήθηκε κάθε ανάμειξη.

- ✓ Άρχισαν εκ νέου την 1^η Φεβρουαρίου οι διαπραγματεύσεις μεταξύ Ρωσίας και ΗΠΑ για την αντικατάσταση της συνθήκης START, η οποία θα προβλέπει περαιτέρω μείωση του πυρηνικού τους οπλοστασίου. Σύμφωνα με πηγές του Κρεμλίνου, υπάρχουν ελάχιστες εκκρεμότητες ακόμη και η υπογραφή της νέας συμφωνίας είναι θέμα χρόνου.

Οικονομία

- ✓ Ο Πρωθυπουργός της Ρωσίας Vladimir Putin ανακοίνωσε στις 2 Φεβρουαρίου ότι έξι ρωσικές αεροπορικές εταιρείες, που πρόσφατα διασώθηκαν από την οικονομική κατάρρευση χάρη στην κρατική παρέμβαση, θα περάσουν στον έλεγχο του κράτους υπό την Rosavia με απώτερο σκοπό την συγχώνευση υπό την Aeroflot. Η συγχώνευση αυτή στοχεύει στην βελτίωση των συνθηκών για την ασφάλεια των πτήσεων και στη δημιουργία ενός πανίσχυρου κρατικού αερομεταφορέα που θα ελέγχει το 30-35% της εγχώριας αγοράς.
- ✓ Το δημόσιο έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού της Ρωσίας θα ανέλθει στο 6,8% του ΑΕΠ, σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών της χώρας Alexei Kudrin, κατά την διάρκεια επενδυτικού συνεδρίου το οποίο έλαβε χώρα στις 3 Φεβρουαρίου στη Μόσχα. Το ιδιαίτερα αυτό υψηλό ποσοστό είναι απόρροια της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης η οποία είχε ως επακόλουθο την μείωση των εξαγωγών πετρελαίου και των εσόδων από τους φόρους. Μάλιστα, για την εξυπηρέτηση των οικονομικών της αναγκών, η ρωσική κυβέρνηση αναμένεται να προχωρήσει στην έκδοση ομολόγου για πρώτη φορά σε διάστημα μεγαλύτερο από δέκα έτη.
- ✓ Νέες οικονομικές κυρώσεις αναμένεται να επιβληθούν στην Βουλγαρία από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξαιτίας των παρατυπιών που διεπράχθησαν στη χρήση του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης για την περίοδο 2008-2009, δήλωσε ο Βούλγαρος Υπουργός Γεωργίας Miroslav Naidenov. Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διενεργεί αυτή τη περίοδο διαχειριστικό έλεγχο στη χώρα για τις ατασθαλίες που έγιναν κατά την επιλογή σχεδίων που συμπεριλήφθηκαν σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα ψους 3,2 δις ευρώ. Αξίζει να σημειωθεί, πως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει παγώσει πολλές φορές κονδύλια που προοριζόταν για

τη Βουλγαρία λόγω φαινομένων διαφθοράς και νοθείας που εμφανιζόταν στη χώρα.

- ✓ Σε πλήρη εφαρμογή τέθηκε από την 1^η Φεβρουαρίου η **Ενδιάμεση Εμπορική Συμφωνία μεταξύ Σερβίας και Ευρωπαϊκής Ένωσης**. Με αυτή τη συμφωνία, η Σερβία υποχρεούται να εξαλείψει μέχρι το 2014 τους εισαγωγικούς δασμούς σε πολλά βιομηχανικά είδη προέλευσης κρατών της Ε.Ε. και να καταργήσει άμεσα τους δασμούς για το 35% των αγροτικών προϊόντων. Η Ενδιάμεση Συμφωνία υπεγράφη τον Απρίλιο του 2008 και θα ισχύσει μέχρι να τεθεί σε εφαρμογή η Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης (SAA).
- ✓ Μετά την υπογραφή του συμβολαίου για τη σύσταση κοινής εταιρίας από τη Σερβική **Srbijagas** και τη ρωσική **Gazprom** στις 20 Οκτωβρίου του 2009, την Παρασκευή 5 Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε η πρώτη συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου της νέας εταιρίας. Στόχος της εταιρείας είναι η διαχείριση των υπόγειων αποθηκευτικών εγκαταστάσεων φυσικού αερίου στο Banatski Dvor. Σημειώνεται ότι η Gazprom κατέχει το 51% του μετοχικού κεφαλαίου, ενώ η Srbijagas το υπόλοιπο 49%.
- ✓ Σύμφωνα με δημοσίευμα της οικονομικής εφημερίδας της Ρουμανίας, **Ziarul Financiar**, τα κέρδη των τραπεζών της χώρας σημείωσαν πτωτική τάση το 2009. Παρά το συνολικό κέρδος των 800 εκατομμυρίων ley του 2009 σε σχέση με αυτό των 4,4 δις ley του 2008, το τραπεζικό σύστημα της χώρας παρέμεινε κερδοφόρο για τα μεγαλύτερα από τα τραπεζικά ιδρύματα.
- ✓ Μετά από απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών της Ρουμανίας, η **Εθνική Τράπεζα της Ρουμανίας**, προχώρησε σε νέα έκδοση ομολόγων, τριετούς διάρκειας και μέσης απόδοσης 7,65%. Στόχος του Υπουργείου Οικονομίας ήταν η ενίσχυση της ρευστότητας του κεντρικού προϋπολογισμού κατά 339,87 εκ. ley.
- ✓ Τη χορήγηση δανείου ύψους 300 εκατομμυρίων δολαρίων στη Σρι Λάνκα, για την αγορά εξοπλισμών και προϊόντων διπλής χρήσης ανακοίνωσε την Παρασκευή 5 Φεβρουαρίου, ο Ρώσος Πρεσβευτής στην χώρα. Την είδηση επιβεβαίωσε και το Υπουργείο Εξωτερικών της Ρωσίας.

Άμυνα και Ασφάλεια

- ✓ **Ενέκρινε στις 5 Φεβρουαρίου το νέο αμυντικό δόγμα της Ρωσίας και τις θεμελιώδεις αρχές της πολιτικής για την πυρηνική αποτροπή, έως το έτος 2020 ο Πρόεδρος της χώρας, Dmitry Medvedev.** Το νέο αμυντικό δόγμα έχει σαν στόχο την μετατροπή των ρωσικών ενόπλων δυνάμεων σε μια αποτελεσματική και ευέλικτη πολεμική μηχανή. Επίσης, σύμφωνα με το κείμενο του δόγματος, οι κυριότεροι κίνδυνοι για τη Ρωσική Ομοσπονδία προέρχονται από την επέκταση του ΝΑΤΟ σε περιοχές κοντά στα σύνορα της χώρας, από την παρουσία ξένων στρατευμάτων σε περιοχές του «στρατηγικού περιγυρού» της, από την προσπάθεια διασάλευσης της στρατηγικής ισορροπίας, εκ μέρους άλλων χωρών, με την ανάπτυξη συστημάτων αντιπυραυλικής άμυνας, αλλά και από την επέκταση της διεθνούς τρομοκρατίας. Η πυρηνική αποτροπή αναμένεται να ενισχυθεί με περαιτέρω βελτίωση και εκσυγχρονισμό της ρωσικής «πυρηνικής τριάδας», ενώ καταγράφεται το δικαίωμα της χώρας να χρησιμοποιήσει πυρηνικά όπλα εναντίον ενδεχόμενων κινδύνων.
- ✓ **Η Ρουμανία έλαβε επίσημη πρόσκληση της Ουάσινγκτον να αποτελέσει μέρος του νέου συστήματος αντιπυραυλικής άμυνας που σχεδιάζεται από την αμερικανική κυβέρνηση και οι σχετικές συνομιλίες θα ξεκινήσουν σύντομα,** δήλωσε στις 4 Φεβρουαρίου ο Ρουμάνος Πρόεδρος, Traian Basescu, κατόπιν συνεδρίασης του Συμβουλίου Άμυνας της χώρας. Ο Πρόεδρος Basescu συμπλήρωσε πως η Ρουμανία θα μπορούσε να φιλοξενήσει στο έδαφός της πυραύλους αναχαίτισης μεσαίου βεληνεκούς, οι οποίοι θα έχουν σαν αποκλειστικό τους στόχο της άμυνας της χώρας σε περίπτωση πυραυλικής επίθεσης, ενώ υπογράμμισε πως σε καμία περίπτωση οι πύραυλοι αυτοί δεν θα στρέφονται εναντίον της Ρωσίας. Υπενθυμίζεται πως η τοποθέτηση των πυραύλων αναχαίτισης στη Ρουμανία αποτελεί μέρος του νέου σχεδίου αντιπυραυλικής άμυνας του Προέδρου Obama.
- ✓ **Το κοινοβούλιο του Καζακστάν επικύρωσε στις 4 Φεβρουαρίου τη συνθήκη για τον σχηματισμό της «Δύναμης Ταχείας Αντίδρασης» του «Οργανισμού Συμφώνου Συλλογικής Ασφάλειας» (CSTO).** Η Δύναμη σχεδιάστηκε για να

βελτιώσει την ασφάλεια των μελών του CSTO απέναντι σε υπαρκτούς ή ενδεχόμενους κινδύνους δήλωσε σχετικά ο υπουργός Άμυνας της χώρας, Volat Sembínov. Υπενθυμίζεται πως η σχετική συμφωνία είχε υπογραφεί από πέντε χώρες (εκ των συνολικά επτά χωρών-μελών) τον Φεβρουάριο του 2009, ενώ η Λευκορωσία προσχώρησε μερικούς μήνες αργότερα. Η μόνη χώρα-μέλος του CSTO που έχει παραμείνει εκτός της πρωτοβουλίας αυτής είναι το Ουζμπεκιστάν.

- ✓ **Η Ινδία προτίθεται να αγοράσει μεγάλο αριθμό πυραύλων BrahMos για τις ένοπλες δυνάμεις της χώρας**, ανέφερε σε δηλώσεις του στις 2 Φεβρουαρίου στο ρωσικό δίκτυο Ria Novosti ο Sivathanu Pillai, Επικεφαλής της ρωσο-ινδικής εταιρίας BrahMos Aerospace που κατασκευάζει τους εν λόγω πυραύλους. Την ίδια ημέρα, ο S. Pillai συναντήθηκε, επίσης, με τον Ρώσο Γραμματέα του Συμβουλίου Ασφαλείας της Ρωσικής Ομοσπονδίας, Nikolai Patrushev, οποίος επισκέφθηκε την έδρα της εταιρίας στο Νέο Δελχί. Η ταχύτητα του πυραύλου BrahMos Block-2 φτάνει τα 5 Mach και η αναχαίτισή του θεωρείται εξαιρετικά δύσκολη. Επίσης, στο στάδιο των δοκιμών βρίσκεται η «αέρος - αέρος» έκδοση του πυραύλου (BrahMos-A), η παραγωγή του οποίου προγραμματίζεται για το 2012.
- ✓ Σύμφωνα με ανακοίνωση του ιρανικού πρακτορείου Fars στις 3 Φεβρουαρίου, **οι ιρανικές ένοπλες δυνάμεις αναπτύσσουν οπλικό σύστημα με σκοπό την αντιμετώπιση των αμερικανικών επιθετικών ελικοπτέρων Apache σε μια ενδεχόμενη σύγκρουση**. Οι Αμερικανοί θεωρούν πως τα Apache θα είχαν την ίδια αποτελεσματικότητα που είχαν στο Ιράκ και το Αφγανιστάν, σε μια ενδεχόμενη σύγκρουση με το Ιράν, αλλά έχουμε τον τρόπο να βάλουμε τέλος στην αποτελεσματικότητα αυτή, δήλωσε χαρακτηριστικά υψηλόβαθμος αξιωματούχος του σώματος των Φρουρών της Επανάστασης, χωρίς όμως να δίνει περισσότερα στοιχεία για την τύπο των όπλων που αναπτύσσει η Τεχεράνη.

Ενέργεια

- ✓ Σε επένδυση \$30 δις θα προχωρήσει η ρωσική LUKoil για την αξιοποίηση του πετρελαϊκού κοιτάσματος «Δυτική Κούρνα-2» στο Ιράκ, δήλωσε ο Διευθύνων

Σύμβουλος της εταιρείας, Vagit Alekperov, την 1^η Φεβρουαρίου. Κατά την διάρκεια συνάντησής του με τον Ρώσο Πρόεδρο Vladimir Putin, ο Alekperov, υπογράμμισε ότι η αρχική επένδυση θα ανέλθει σε \$4,5 δις, ενώ το συνολικό κεφάλαιο για την αξιοποίηση του κοιτάσματος θα ξεπεράσει τα \$30 δις."

- ✓ Δεν υφίσταται πόλεμος για το φυσικό αέριο, έχουμε προβεί στην τελευταία πληρωμή και έχουμε αποδείξει την αξιοπιστία της Ουκρανίας, υπογράμμισε ο Ουκρανός Υπουργός Εξωτερικών, Petro Poroshenko, το Σάββατο 6 Φεβρουαρίου, στα πλαίσια της 46^{ης} Διεθνούς Διάσκεψης για την Ασφάλεια που πραγματοποιείται στο Μονάχο.

Περιβάλλον

- ✓ Σύμφωνα με την αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία εκτάκτων αναγκών της Ρωσίας, την Τετάρτη 3 Φεβρουαρίου καταγράφηκε εκτεταμένη διαρροή στον πετρελαιοαγωγό **East-Siberia - Pacific Ocean (ESPO)**, στο μέρος του που διέρχεται από την πόλη **Skovorodino** της επαρχίας **Amur**. Μέχρι στιγμής ερευνώνται τα αίτια που οδήγησαν στην εν λόγω διαρροή, χωρίς ακόμα να έχει διευκρινιστεί ο ακριβής αριθμός των κυβικών μέτρων πετρελαίου που εκχύθηκαν στο περιβάλλον. Οι χαμηλές θερμοκρασίες (-30 βαθμούς Celsius) και το χιόνι που επικρατεί στην περιοχή, ενόησαν σύμφωνα με τους αρμόδιους ώστε το πετρέλαιο που εκχύθηκε να μην επεκταθεί και να μολύνει εκτενώς το περιβάλλον και ιδιαίτερα το έδαφος. Τα συνεργεία αποκατάστασης ήδη έχουν καθαρίσει μεγάλο μέρος της ρύπανσης.
- ✓ Την πρόθεση της Ρωσίας να τηρήσει τις υποχρεώσεις της που προέρχονται από το Πρωτόκολλο του Κιότο δήλωσε ο Προεδρικός Σύμβουλος για την κλιματική αλλαγή, **Alexander Bedritsky**, κατά την διάρκεια συνέντευξης τύπου στις 5 Φεβρουαρίου. Μάλιστα, ο Bedritsky κατηγόρησε την στάση άλλων κρατών απέναντι στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μέσα από διεθνή υποχρεωτικά κείμενα, όπως το Πρωτόκολλο του Κιότο, αλλά και την απογοητευτική στάση τους κατά την πρόσφατη διάσκεψη της Κοπεγχάγης για την διαμόρφωση της μετα-Κιότο εποχής. Τόνισε, επίσης, ότι η Ρωσία λαμβάνει όλα

τα κατάλληλα μέτρα για να ενδυναμώσει και να αυξήσει την ενεργειακή αποδοτικότητα στην χώρα, μέτρα που εντάσσονται στην ενεργειακή στρατηγική της χώρας για το 2020.

- ✓ **Την αντίδραση μεγάλων κοινωνικών και περιβαλλοντικών οργανώσεων έχει προκαλέσει η πρόθεση της ρωσικής κυβέρνησης να επενδύσει περί τα 33 δις ευρώ για την κατασκευή νέων εργοστασίων πυρηνικής ενέργειας.** Μια από τις μεγαλύτερες κοινωνικο-περιβαλλοντικές οργανώσεις, η Solidarity, την οποία ίδρυσε ο Πρώην Αναπληρωτής Πρωθυπουργός Boris Nemtsov, εξέφρασε στις 2 Φεβρουαρίου δια στόματος του Πρώην Υφυπουργού Ενέργειας, Vladimir Milon, ενός εκ των αρχηγικών της στελεχών, την αντίθεσή της στην κατασκευή 26 νέων πυρηνικών σταθμών. Συγκεκριμένα, ο Milon υπογράμμισε ότι η κατασκευή τους όχι μόνο δεν είναι αναγκαία λόγω της τεράστιας φέρουσας ικανότητας της χώρας να παράγει φτηνό ηλεκτρισμό από τα πλούσια κοιτάσματα φυσικού της αερίου αλλά αποτελεί απειλή για την εθνική ασφάλεια και την περιβαλλοντική ισορροπία της χώρας.

- ✓ **Την παραχώρηση νέων no-bid αδειών στην περιοχή του Sakhalin προτίθεται να παραχωρήσει το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Φυσικών Πόρων της Ρωσίας στην Rosneft, με ανακοίνωσή του στις 3 Φεβρουαρίου.** Πηγές του Υπουργείου δηλώνουν ότι είναι στην φάση επεξεργασίας της σχετικής απόφασης, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί το 1^ο εξάμηνο του 2010. Η Rosneft προσπαθεί πολύ καιρό να εξασφαλίσει δικαιώματα εκμετάλλευσης των πλούσιων κοιτασμάτων της περιοχής αυτής, αλλά χωρίς ικανοποιητικά αποτελέσματα, τόσο λόγω της μη χορήγησης άδειας από την κυβέρνηση, όσο και του ανοίγματος ήδη εξαντλημένων κοιτασμάτων από την εκτεταμένη εκμετάλλευση παρελθόντων ετών.

- ✓ **Γράμμα του Ουζμπέκου Πρωθυπουργού προς τον Τατζικό ομολογό του που δημοσιεύτηκε στην "Pravda Vostoka" στις 3 Φεβρουαρίου εκφράζει τις ανησυχίες του Ουζμπεκιστάν για τις πιθανές βλάβες στο περιβάλλον από την λειτουργία του ηλεκτρικού εργοστασίου της πόλης Roghun στην Κεντρική Ασία.** Το εν λόγω γράμμα που είναι η πιο επίσημη μορφή έκφρασης ανησυχιών και προβληματισμών από την μεριά του Ουζμπεκιστάν για το εν λόγω σχέδιο

έρχεται ως απάντηση στην ολοκλήρωση των δύο μονάδων του υδροηλεκτρικού εργοστασίου από το Τατζικιστάν. Το Ουζμπεκιστάν τονίζει σε αυτό την ανησυχία του για την ύπαρξη προβλημάτων ως προς την μη ορθή κατανομή των υδάτινων πόρων της περιοχής ανάμεσα στις δύο χώρες, που έχουν μειωθεί υπερβολικά για το Ουζμπεκιστάν, ιδίως μετά την μείωση των υδάτινων αποθεμάτων της χώρας χάρη στην καταστροφή και εξάντληση της λίμνης Αράλης.
